

PRODUKTIVITETSKOMMISJONEN

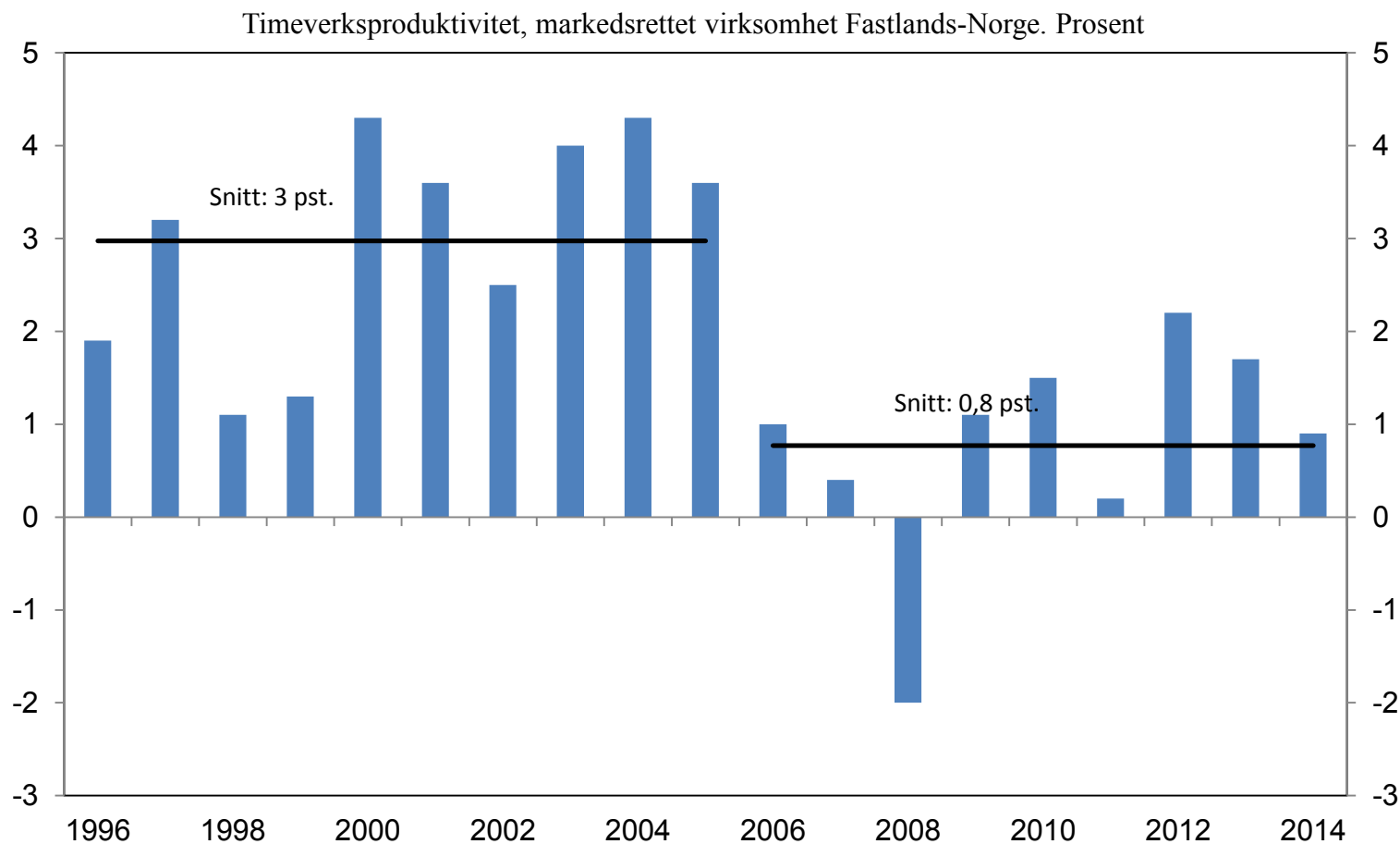
En offentlig kommisjon oppnevnt av Regjeringen for å fremme forslag som kan styrke produktivitet og vekstevne i norsk økonomi.

Utfordringsbildet – frokostseminar om offentlig sektor

Jørn Rattsø
Presentasjon 9. november 2015

Svakere produktivetsvekst etter 2005

Kilde: Statistisk sentralbyrå

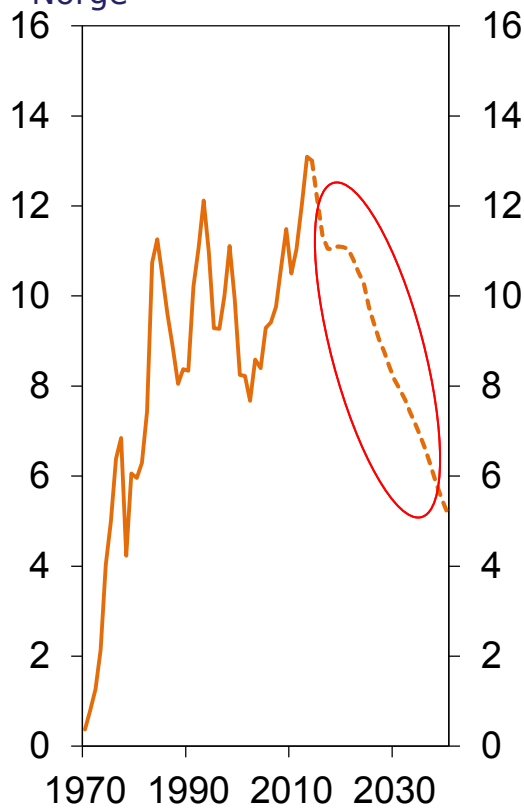
Omstillingsutfordring

- Mindre vekstbidrag fra oljesektoren
- Mindre handlingsrom i offentlige finanser
- Økende arbeidsinnvandring og mer flyktninger
- Aldring av befolkningen

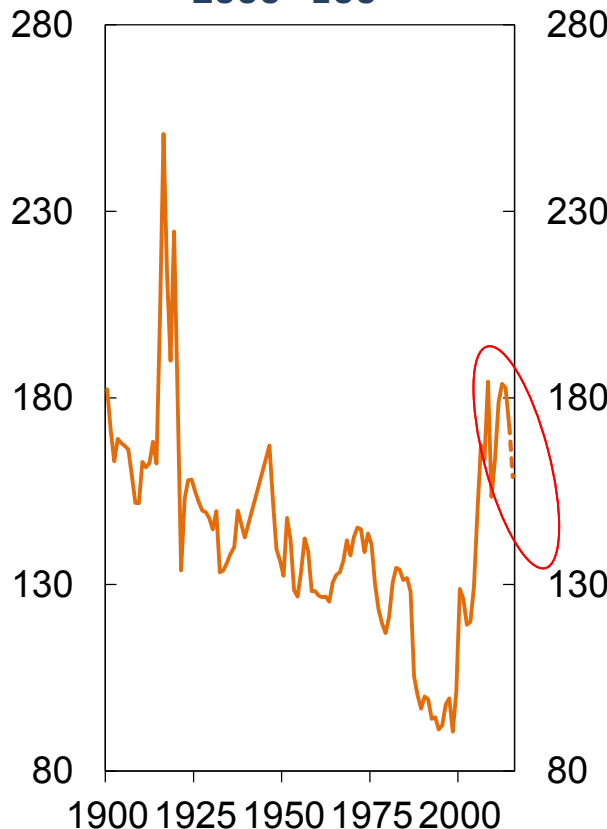
Særnorske sjokk: oljeinvesteringer, bytteforhold og budsjettunderskudd

Etterspørsel fra olje- og gassvirksomheten

Prosent av BNP for Fastlands-Norge

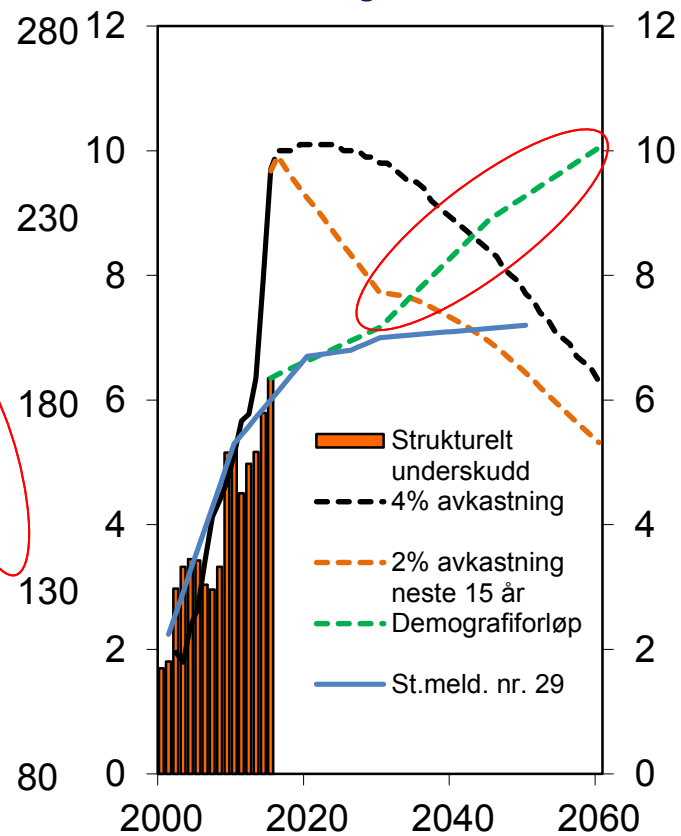

Bytteforhold. 1900 – 2013. Indeks 2000=100

Budsjettunderskudd som andel av trend

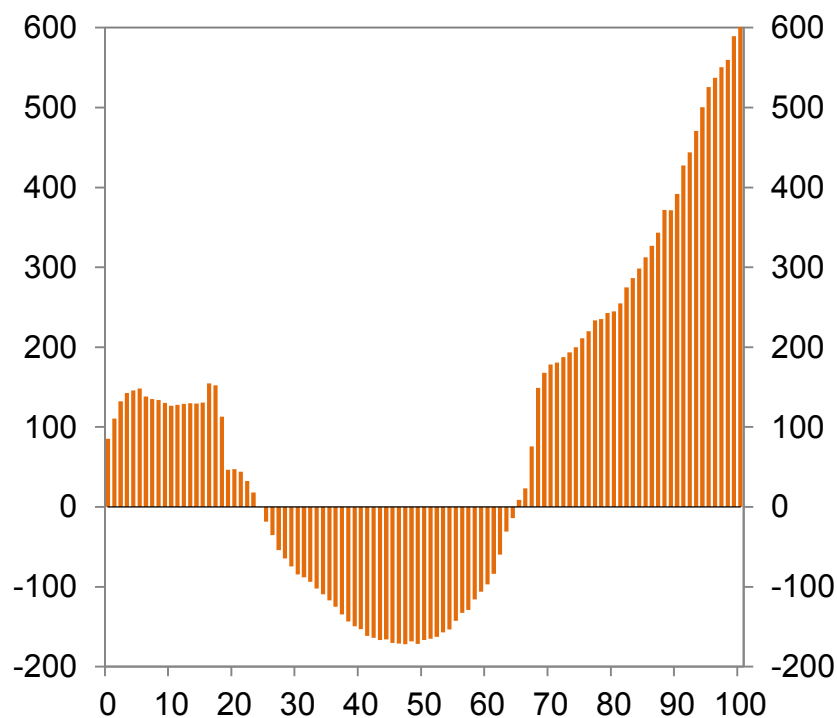
Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

Kilde: NOU 2013:13 Lønnsdannelsen og utfordringer for norsk økonomi og NOU 2015

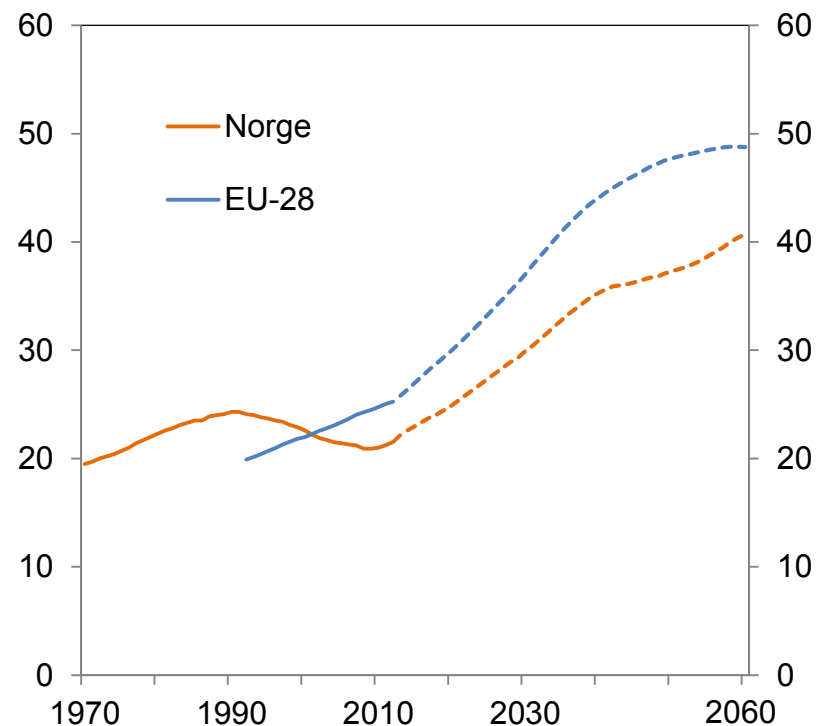
Aldringen vil så inn i offentlige finanser

Netto overføringer etter alder i 2010
1 000 kroner

Forsørgerbyrde

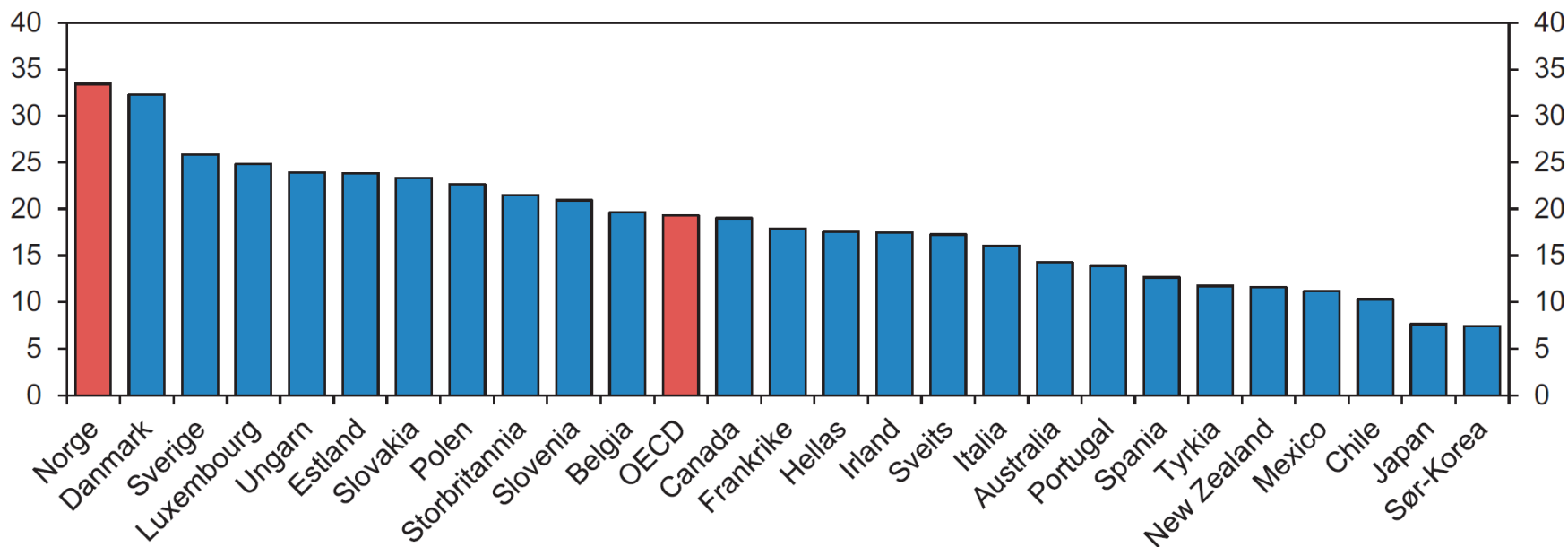
Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20–66 år). Prosent

Offentlig sysselsetting er høy

Offentlig forvaltning i OECD-landene

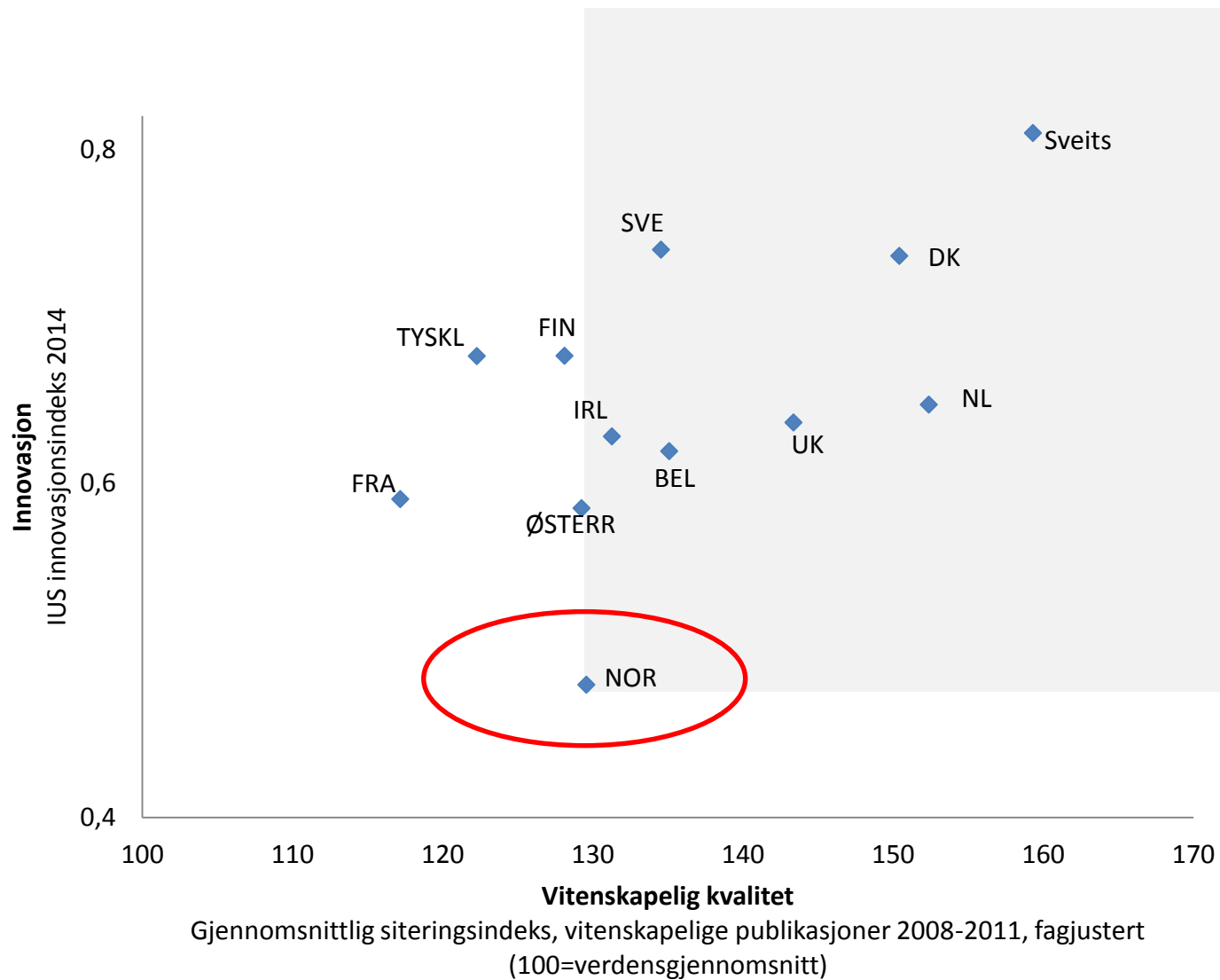
A. Sysselsetting i offentlig forvaltning. Prosent av arbeidsstyrken. 2013

Kilde: OECD.

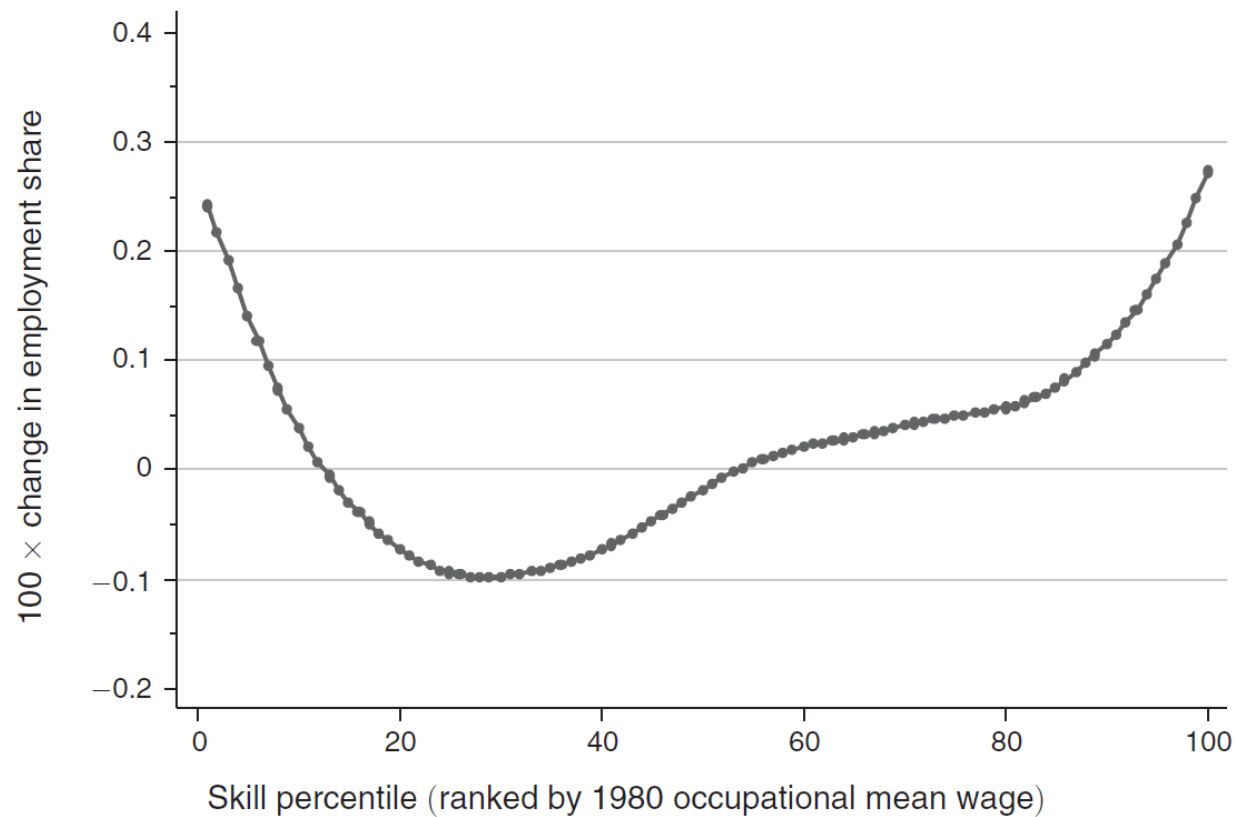
Vekstutfordring

- Fra ressursøkonomi til kunnskapsøkonomi, ny produksjon og kreativ destruksjon
- Global kunnskap
- Automatisering og robotisering
- Infrastruktur – fysisk og digitalt
- Forskning og arbeidsmarked

Illustrasjon av polarisering for US (Autor og Dorn, 2010)

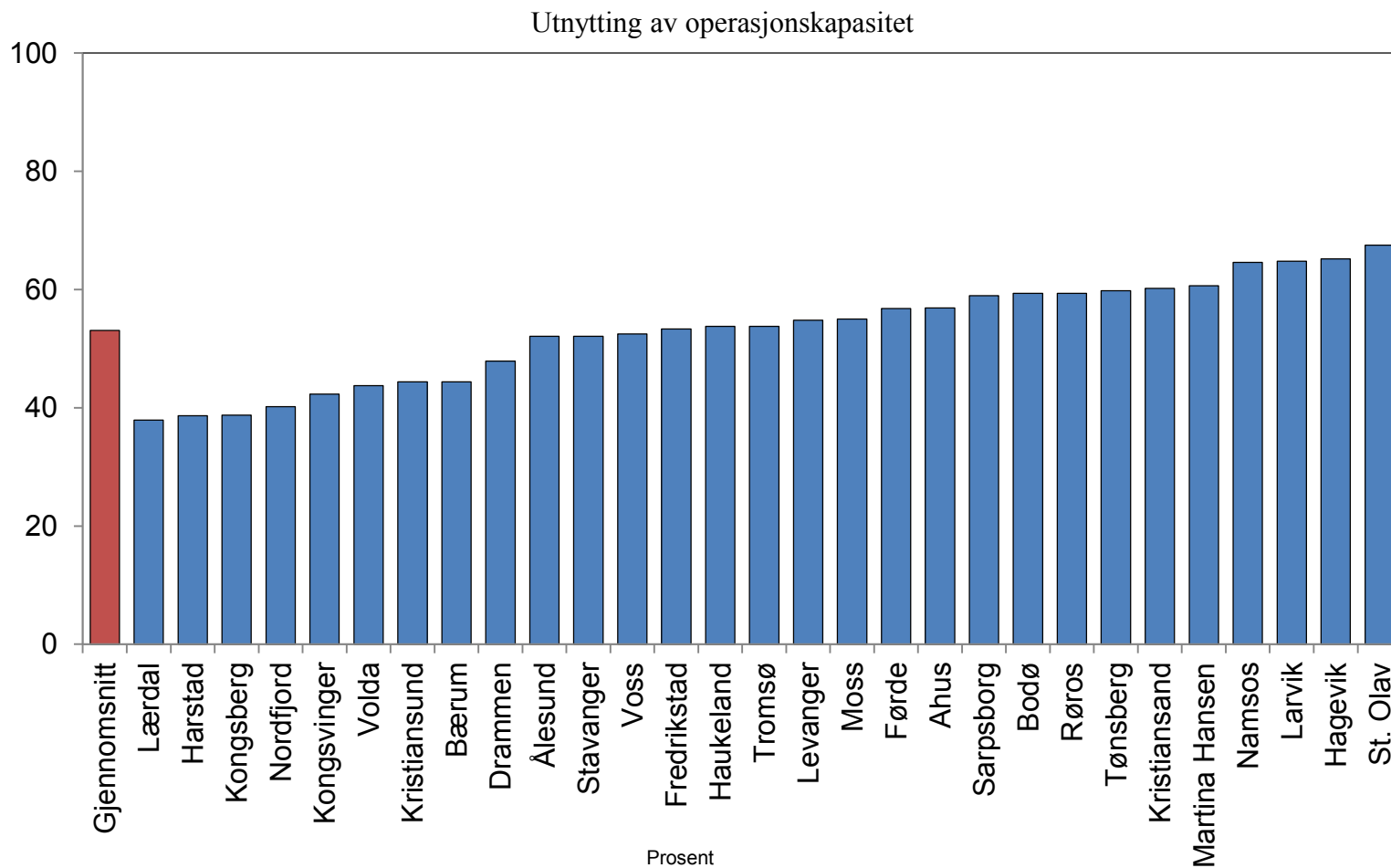
Panel A. Smoothed changes in employment by skill percentile, 1980–2005

Offentlig ressursbruk

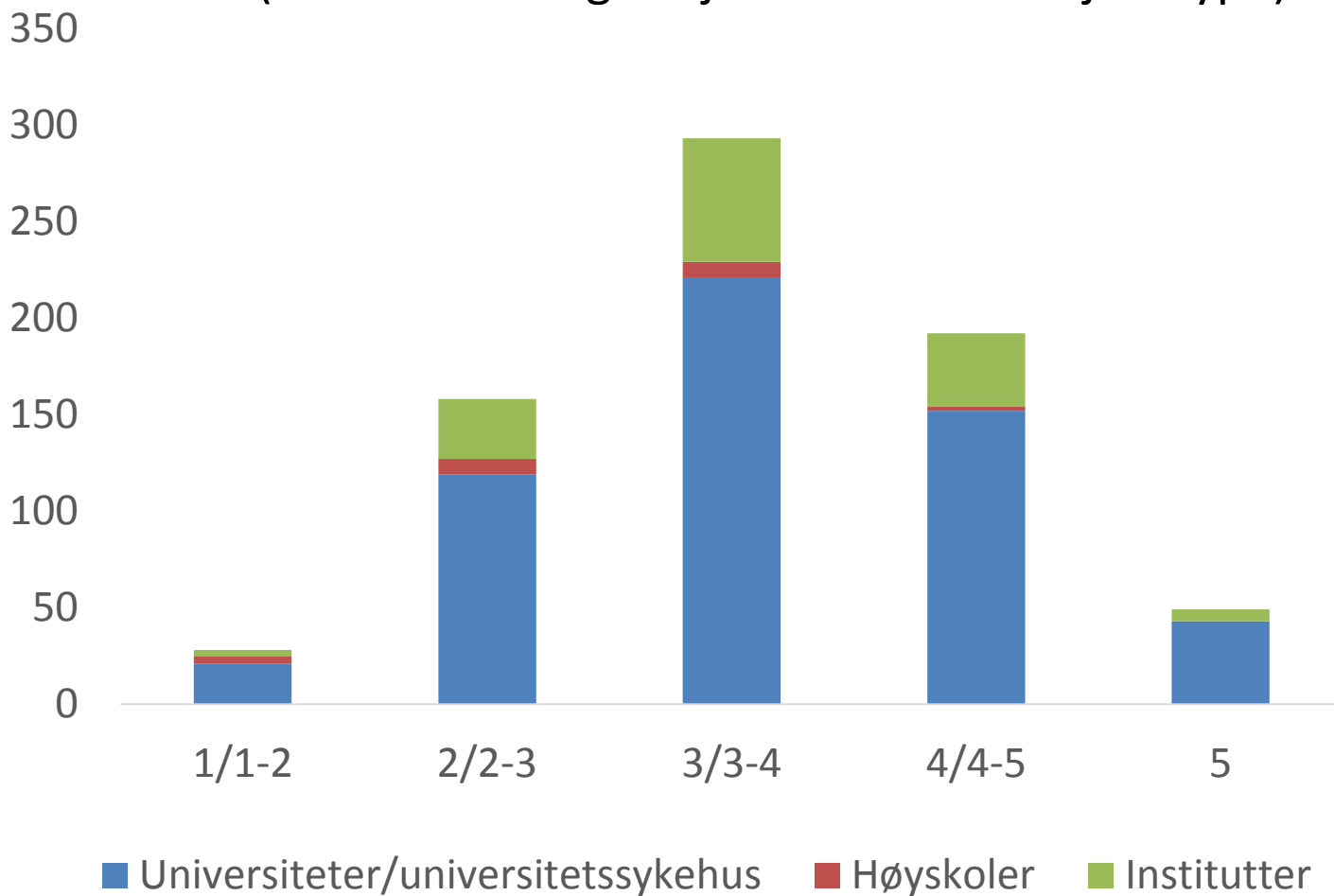
- Internasjonale sammenligninger viser stor ressursbruk uten bedre resultater
- Store forskjeller innen offentlig sektor, ta ut effektiviserings-potensialet, sats på 'beste praksis'
- Store investeringer med lav samfunnsøkonomisk lønnsomhet, overskridelser
- Lite systematisk bruk av digital kommunikasjon og moderne teknologi

Store forskjeller mellom institusjoner

Kilder: Sykehusenes operasjonsplanleggingssystemer/Riksrevisjonen.

Forskjeller i karakter på fagevaluering (antall forskningsmiljøer etter institusjonstype)

5=Excellent: International front position
4=Very good: High degree of originality, international publications, high productivity, very relevant to the field internationally. **3=Good:** The standard normally to be expected.
2=Fair: Acceptable quality, modest international profile, much routine work, no original contributions to the field.
1=Weak: Quality below good standards, meagre publication profile, no original research, little relevance to problem solving.

Figuren omfatter alle evalueringer i regi av Forskningsrådet 2006-2015 der det er satt karakter på til sammen 727 enkeltmiljøer (grupper eller institutter). Følgende fag er inkludert: Teknologifag; IKT; Matematikk; Botanikk, zoologi og økologi; Fysiologi; Molekylærbiologi; Klinisk medisin; Samfunnsmed. og helsefag; Psykologi og psykiatri; Geofag; Fysikk; Kjemi; Økonomi; Farmasi.

Hvorfor stor ressursbruk i forhold til resultater?

- Målformulering på toppen, pengerikelighet har utsatt prioritering og redusert kostnadskontroll
- Rigide strukturer, fragmentert regionnivå og kommunesektor, svak byorganisering
- Innelåsing i institusjonene, fristilling med svak lokal handlingsevne, byråkratisering